

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední průmyslová škola strojní, Odolena Voda 370

250 70 Odolena Voda 370

Identifikátor školy: 600 007 707

Termín konání orientační inspekce: 15. – 16. duben 2002

Čj.	034 53/2002-5075
Signatura	oc5fv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední průmyslová škola strojní Vodochody (dále jen SPŠS) vznikla v r. 1991 jako součást SOU Aero Vodochody. V r. 1993 v souvislosti s privatizací učiliště se SPŠS stala samostatnou školou, jejímž zřizovatelem je v současné době Středočeský kraj. Ve školním roce 2001/2002 má škola 118 žáků, vyučovaným studijním oborem je 23-41-M/001 Strojírenství.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Předmětu je v učebních plánech školy věnována hodinová dotace, která je v souladu se schváleným učebním plánem vyučovaného studijního oboru. Pro výuku předmětu v jednotlivých ročnících zpracovala vyučující tematické plány, z nichž vyplývá osnovami požadované rozdělení učiva do ročníků. Podkladem pro rozpis učiva ve všech čtyřech ročnících byly učební osnovy Český jazyk a literatura pro střední školy, schválené MŠMT ČR dne 19. 7. 1999, čj. 25625/99-22, které vstoupily v platnost 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem. Pro čtvrtý ročník je však dosud platná učební osnova Český jazyk a literatura pro střední školy, schválená MŠMT ČR dne 21. 6. 1990, čj. 18 743/90-21. Po porovnání rozpisu učiva pro čtvrtý ročník a uvedených učebních osnov lze konstatovat, že zpracovaný tematický plán pro dvě třídy čtvrtého ročníku rámcově zpracované učební osnovy kopíruje. Dotace komunikační výchovy v prvním ročníku v rozsahu jedné vyučovací hodiny však neodpovídá zjištěné komunikativní úrovni žáků. Aktuální příprava na sledované hodiny byla zaměřena především na obsahovou složku výuky, metodická příprava měla citelně slabá místa. Plánování a příprava výuky jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Předmětu vyučuje ve všech třídách školy jedna učitelka, jejíž odborná a pedagogická způsobilost je v souladu s vyhláškou o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Všechny sledované vyučovací hodiny byly realizovány v kmenových učebnách, které jsou pro výuku předmětu didakticky a esteticky nepodnětné. Didaktická technika je vyučující dostupná, ve dvou sledovaných hodinách využívala magnetofonovou nahrávku, nejméně ve dvou hodinách se nabízelo využití zpětného projektoru. Žáci si běžně dostupné literárně historické údaje zapisovali dle diktátu do sešitů, což efektivitu výuky snižovalo. Psychohygienu pracovního prostředí, jeho didaktická podnětnost a materiální podmínky měly v kontrolovaných hodinách průměrnou úroveň.

Hospitace proběhly v šesti vyučovacích hodinách. Z hlediska organizace výuky a použitých forem a metod práce nebyly mezi jednotlivými hodinami výrazné rozdíly. Hodiny byly obsahově připraveny, při organizaci výuky a volbě metod a forem práce byla negativa a pozitiva téměř v rovnováze. Díky snaze vyučující o předání co největšího rozsahu informací chyběl v navštívených hodinách prostor pro shrnutí učiva žáky, v hodinách literatury byl prostor pro interpretaci ukázky z literárního díla nedostatečný. Efektivita této formy práce by se zvýšila, kdyby žáci např. znali přibližný rozsah ukázky a kdyby jim před četbou bylo sděleno, na co se mají při jejím sledování soustředit. Požadavek učebních osnov na těsné propojení jazykové, slohové a literární výchovy ve zhlédnutých hodinách naplněn nebyl. Organizace vyučování, volba metod a forem práce měly v části sledovaných hodin výrazné nedostatky, celkově jsou však hodnoceny jako průměrné.

Vstupní motivační metody, průběžná ani závěrečná motivace směřovaná k diferencované

domácí přípravě nebyly do navštívených hodin zařazeny. K frontálnímu opakování využila vyučující v jedné hodině křížovku s tajenkou, zdlouhavé diktování jejího zadání však zastínilo přednosti této formy práce. V žádné ze sledovaných hodin nebyli žáci klasifikováni ani slovně hodnoceni. Četnost a účinnost motivace i způsob hodnocení žáků měly pouze vyhovující úroveň.

Při kontrolních hospitacích žáci respektovali dohodnutá pravidla chování. Diskuse mezi žáky či jejich skupinami a procvičení komunikativních dovedností měly ve sledovaných hodinách malý prostor. V interakci mezi vyučující a žáky byla výrazná převaha pozitiv, příležitost ke komunikaci a její úroveň u žáků byla průměrná.

Kvalita vzdělávání byla v hodinách českého jazyka a literatury celkově hodnocena jako průměrná.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská nauka)

Učební plán pro sledované předměty odpovídá vzdělávacímu programu studijního oboru schváleného MŠMT ČR. Učební osnovy předmětů jsou rozpracovány do časových tematických plánů vyučujících. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je z plánů průkazná. Zápisy učiva v třídních knihách dokládají, že reálná výuka odpovídá navrženému rozřazování učiva, učební osnovy jsou plněny. Předmětová komise, do které jsou zařazeny sledované předměty, zajišťuje dobrou koncepční a organizační práci, avšak zájem o progresivní metody a formy práce s efektivním využitím vyučovacích hodin je z její strany malý. Kvalita přípravy vyučování odráží pedagogické zkušenosti jednotlivých vyučujících. Plánování a příprava mají velmi dobrou úroveň.

Výuka občanské nauky je zajištěna vyučující s pedagogickou a odbornou způsobilostí, dějepisu vyučuje učitelka s pedagogickou způsobilostí, na vysoké škole však vystudovala jiný obor.

Materiální podmínky pro výuku mají výrazné nedostatky. Didaktická podnětnost učeben je nízká, žádná z učeben není účelově vybavena pro vyučování sledovaných předmětů. Didaktická technika nebyla využita v žádné ze sledovaných hodin, i když ve třídách je zabudována. Názornost a účinnost výuky byla podpořena pouze strohým obrazovým materiálem, který vyučující komentovala za katedrou a až poté jej obdrželi žáci. Dějepisné atlasy a vhodná mapa při dějepisu chyběly. S učebnicemi pracováno nebylo. Ukázky z odborné literatury předčítaly pouze samy vyučující. Materiální podmínky mají pouze vyhovující úroveň.

Psychohygienu práce byla ovlivněna zvolenými pracovními metodami. V hodinách, které byly postaveny na tvořivé činnosti žáků s využitím vhodných technik, vládla pozitivní psychohygienu. Jednotvárné výuce s dominantním postavením vyučující chyběla gradace, správná rytmizace, vhodně zvolené a účelně měněné tempo výuky. Psychohygienické podmínky mají průměrnou úroveň.

Kreativní přístup vyučující k volbě aktivizujících metod a forem práce převládal ve výuce občanské nauky. Vysoký podíl samostatné a týmové práce žáků, induktivní postupy, využití mezipředmětových vztahů, příležitost uplatnit svůj vlastní názor tvoří základní kladné atributy efektivně vedené výuky zkušené vyučující. Vhodně zvolené formy práce ale nebyly vždy dobře koordinovány, diskuze vedla k živelnosti, v závěru hodin zcela chyběl prostor pro shrnutí učiva, zobecnění vykládaného problému. Pokud bylo téma hodin v jejich úvodu deklarováno, pak většinou jen obecně. Ze zvolené tradiční dějepisné výuky s převahou frontálních metod práce s dominancí verbálního projevu vyučující byl největším přínosem pro žáky poutavý výklad učitelky, která se o skutečnost, zda žáci výkladu rozumějí, ale již nepřesvědčila. Učebnici, popřípadě jinou odbornou literaturu používaly pouze vyučující, žáci nebyli systematicky vedeni k práci s informacemi. Organizace, formy a metody práce mají průměrnou

úroveň.

Žáci nebyli průběžně hodnoceni, jejich snaha a dobrá práce nebyly vyučujícími oceňovány. Výuka postrádala povzbuzující apely. Hodnocení práce a aktivity žáků chybělo. Motivace byla navozena samotnou atraktivností vyučovaného tématu. Pro průběžnou motivaci bylo nejpřínosnější metodou především ve výuce občanské nauky posilování sebedůvěry a poskytnutí prostoru pro vlastní seberealizaci - vyjádření stanoviska, argumentace názoru, srovnávání postojů navzájem. Dílčí nedostatky se projevovaly v závěrečných částech hodin, které postrádaly konečné hodnocení a z něho vyplývající motivační prvky. Ke klasifikaci znalostí využívají učitelky běžných forem ústního a písemného zkoušení, častá je forma testových úloh. Úroveň motivace a hodnocení mají pozitiva a negativa v rovnováze.

V předmětu občanská nauka byly komunikační dovednosti rozvíjeny, jelikož byl pro žáky vytvořen dostatečný diskuzní prostor. Avšak v maturitním ročníku byla komunikace polemického rázu vyučující nedostatečně profesionálně korigována, žáci komunikovali nevhodně s objevujícími se prvky nekázně. Kvalitu komunikace při výuce dějepisu kladně ovlivňovaly jednoznačné pokyny, jasná formulace otázek, snaha správné formulace názorů a stanovisek žáků. Obě vyučující jsou svým vsřícným a kultivovaným vystupováním pro žáky dobrým příkladem. Profesionální vystupování vyučujících pozitivně ovlivňovalo klima vyučování. Interakce a komunikace mají spíše nadprůměrnou úroveň.

Sledovaná výuka společenskovědních předmětů (občanské nauky a dějepisu) má průměrnou úroveň.

Matematika

V učebním plánu školy je matematice věnovaná hodinová dotace, která je v souladu s učebním plánem schváleným MŠMT. Od třetího ročníku mají možnost zájemci o předmět navštěvovat výuku volitelného matematického semináře. Vyučující mají příkladně zpracované tematické plány, do nichž je zařazena veškerá povinná a rozšiřující látka učebních osnov. Celky jsou podrobně rozděleny do dílčích kapitol s přesně stanoveným počtem hodin, které jim mají být věnovány. Porovnáním se zápisy v třídních knihách nebyly zjištěny časové disproporce proti uvedeným plánovaným termínům. Bezprostřední příprava na výuku vychází z těchto plánů a je pečlivá. Celkově mají plánování a příprava výuky velmi dobrou úroveň.

Personální zajištění výuky předmětu je příkladné, obě vyučující matematiky mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro daný typ školy a praxi 30 a 37 let.

Hodiny probíhají v kmenových třídách, jejichž vybavení je standardní, ale pro matematiku není potřebně podnětné. Škola nedoplňuje a nemodernizuje sbírku pomůcek, kromě tradičních prostorových modelů těles, běžných rýsovacích potřeb a zpětných projektorů, nedisponuje dalším didaktickým vybavením. Při sledovaných hodinách se pracovalo pouze s křídou a tabulí, přestože se vzhledem k probírané látce možnost využití vhodných pomůcek nabízela. Materiální podmínky výuky jsou pouze vyhovující.

Z pohledu psychohygieny, organizace, forem a metod práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace byl zaznamenán značný rozdíl v kvalitě práce obou vyučujících. Hodiny první z nich lze hodnotit v těchto oblastech jako velmi dobré, zatímco hodiny druhé vyučující jsou pouze vyhovující.

Hodiny hodnocené jako velmi dobré jsou pestré, mají spád a vládne v nich živá pracovní atmosféra. Učitelce se daří žáky aktivizovat a zapojovat do dění ve třídě. Výuka je vedena odborně a věcně správně, je systematická a efektivní, přispívá k rozvoji logického a abstraktního myšlení, rozvíjí myšlenkovou samostatnost a schopnost aplikovat poznatky. Hodiny mají stanoven výukový cíl, časově jsou vhodně rozvrženy a v jejich závěru nechybí

shrnutí látky a zhodnocení práce žáků.

Hodiny hodnocené jako podprůměrné jsou monotónní a nezáživné, zaměřené především na procvičování. Žákům je ponecháván malý prostor pro jejich aktivitu, jsou silně vedeni a podsouvány jim správné postupy a způsoby řešení problémů. Vyučování je monologem učitelky, komunikační schopnosti žáků rozvíjeny nejsou. V jejím ústním i písemném vyjadřování se vyskytují drobné formální a odborné chyby. Stanovené výukové cíle neodpovídají standardu vzdělání, učivo je procvičováno na základních úlohách nejnižší náročnosti. Výuka málo přispívá k rozvoji klíčových dovedností žáků a má nízkou efektivitu.

Celkově je úroveň výuky matematiky průměrná.

Práce s počítačem, programování, počítačové aplikace

Hodnoceným předmětům je v učebním plánu školy věnována hodinová dotace, která je buď v souladu s učebním plánem schváleným MŠMT ČR, nebo je navýšena v rozsahu kompetencí, jež řediteli školy umožňují schválené učební dokumenty. Vyučující má sestaveny tematické plány, které korespondují s učebními osnovami, mají příkladnou vypovídací hodnotu a svědčí o jasné a přehledné koncepci výuky této skupiny předmětů na škole. V předmětu práce s počítačem získávají žáci základy počítačové gramotnosti, v dalším z hodnocených předmětů se seznamují se základy programování a vlastní těžiště výuky dané skupiny předmětů je v počítačových aplikacích. Všechny sledované hodiny byly pečlivě připraveny. Celkově mají plánování a příprava výuky vynikající úroveň.

Hodnocené předměty vyučuje jedna učitelka splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Škola má učebnu výpočetní techniky, její vybavení je standardní (12 studentských a jedna učitelská stanice s procesory CYRIX 200-300 MHz, AMD K6 200 MHz, CELERON 566 MHz, Pentium 1,6 GHz, operační paměť 32-256 MB, HDD s kapacitou 2-40 GB, 14"-15" monitory, vše v lokální síti, připojení k Internetu pomocí externího modemu, dataprojektor). Třídy jsou při výuce předmětu děleny, každý žák má svůj počítač, výjimečně se pracuje ve dvojicích. Učební prostředí je podnětné a estetické. Sledované hodiny byly vhodně strukturované, panovala v nich živá pracovní atmosféra, tempo výuky gradovalo. Celkově jsou podmínky výuky velmi dobré.

Výuka je organizačně založena převážně na frontální práci. Učitelka pracuje s malým počtem žáků, daří se jí zapojovat je do dění ve třídě, vytvářet prostor pro jejich aktivitu, samostatnost a schopnost aplikovat nové poznatky. Její organizační pokyny jsou jasné a srozumitelné. Výuka je systematická, při hodinách je účelně využíváno dalších zdrojů informací. Učivo je interpretováno věcně správně a na velmi dobré odborné úrovni. Organizace, formy a metody výuky jsou velmi dobré.

Vyučující dokáže žáky pozitivně motivovat k práci. Úvod vyučovacích hodin nepostrádá seznámení s cílem a obsahem učiva, v jejich průběhu je kladným motivačním prvkem atraktivnost probíraných témat a řešení praktických úloh, v závěru nechybí shrnutí látky a hodnocení práce. Jako motivační nástroj se často používá povzbuzení a pochvala. Přístup vyučující k studentům je přátelský, hodiny probíhají v klidné atmosféře. Žáci mají dostatek možností pro prezentaci vlastního názoru, je respektována jejich osobnost a rozvíjena dovednost odborně se vyjadřovat. Oblasti motivace a hodnocení jsou příkladné, interakce a komunikace jsou na velmi dobré úrovni.

Celkově je úroveň výuky předmětů práce s počítačem, programování a počítačové aplikace velmi dobrá.

Strojírenské odborné předměty

Kontrolní hospitace proběhly v předmětech technické kreslení, mechanika, technologie letadel, strojírenská technologie, stavba a provoz strojů.

Odborné vzdělávání probíhá podle schválených učebních plánů, malý časový skluz byl zjištěn v předmětu mechanika. Výukové cíle odpovídaly požadavkům osnov, učivo je opakováno a nová látka navazovala na předchozí témata. Četnost přípravy didaktické techniky byla malá. Plánování a příprava výuky mají spíše nadprůměrnou úroveň.

Personální zajištění vyučování je v souladu s platnými předpisy. Vyučování odborným předmětům probíhá v kmenových učebnách, jejichž vybavení nemotivuje žáky ani odborně, ani esteticky. Z didaktické techniky byl ve dvou případech použit zpětný projektor, ale k projekci byla využita stěna učebny, což její kvalitu výrazně snižovalo. Učebnice ani jiná pomocná technická dokumentace, až na níže uvedenou výjimku, nebyly v navštívených hodinách využity. Hodiny byly vyučujícími účelně členěny, tempo výuky bylo úměrné předpokladům žáků, individuální relaxační potřeby byly respektovány, snaha po nenásilné kolektivní relaxaci nebyla zaznamenána. Psychohygienické podmínky byly s ohledem na estetickou úroveň učeben a jejich interiérové vybavení hodnoceny jako podprůměrné, materiální podmínky celkově jako průměrné.

Metody a formy vyučování byly promyšlené, ale založené převážně na tradičním frontálním pojetí vyučování. Učitelé nevyužívají moderní metodické postupy. Klasicky pojeté vyučovací hodiny byly účelně členěny, tempo výuky bylo úměrné předpokladům žáků. Vyučování bylo obsahově připravené, v úvodu navštívených hodin byl stanoven vzdělávací cíl a oznámen rozsah plánovaných činností. Předchozí učivo bylo zopakováno, přechod k výkladu nové látky byl převážně nenásilný. Při výkladu nového učiva i při jeho opakování se někteří učitelé snažili o změnu vyučovacího stereotypu. Efektivita vyučování se příznivě projevila při jeho opakování, které ukázalo, že se žáci předchozímu učivu naučili převážně velmi dobře. Ve věcné a odborné správnosti výuky nejsou nedostatky. Příkladem využívání dalších zdrojů informací bylo zařazení nové normy označování svarů v technickém kreslení. Tato látka v učebnici není, nová norma byla vyhledána vyučujícím, žákům vysvětlena prostřednictvím promítnuté tabulky a žáci si zpracovali vlastní poznámky. V předmětu technologie letadel je třeba ocenit aplikování strojírenské technologie do výrobních procesů, které jsou typické právě pro leteckou výrobu. Z hodnocení laboratorních prací a konstrukčních cvičení vyplynulo, že při nich jsou využívány metody samostatného učení, alternativní řešení úloh i princip skupinové práce. Čas stanovený pro výuku byl využit, procvičení nové látky mělo však prostor velmi omezený. Organizace výuky a použité metody a formy práce měly spíše nadprůměrnou úroveň.

Oblast motivace a hodnocení nebyla zdůrazněna. Vstupní motivace byla využita pouze v předmětu technologie letadel, v ostatních předmětech nebyla účelově uplatněna. Motivační roli částečně plnilo krátké opakování dvou maturitních témat v předmětu stavba a provoz strojů ve čtvrtém ročníku. Při prověřování znalostí nebyla prováděna analýza chyb, k sebehodnocení žáků nedošlo. Hodnocení bylo nevýrazné a ve struktuře sledovaných hodin bylo slabým článkem pedagogické práce, motivace je hodnocena jako průměrná.

V oblasti klimatu, vztahů a komunikace se mezi žáky a učiteli i mezi žáky navzájem vytvořila pravidla, která jsou oběma stranami respektována. Někteří vyučující podporovali rozvoj komunikačních dovedností, ale pouze v úrovni učitel - žák, v jiných případech byla komunikace spíše potlačena. Žáci mohli vyjádřit svůj názor, ale dělali to zřídka. Úroveň verbální komunikace učitelů byla dobrá. Jazykově byla ve všech případech správná, někde měla nižší úroveň zdravé emotivity, což ovlivňovalo pozornost žáků. Neverbální komunikace byla převážně nevýrazná. Osobnost žáků byla respektována, vztahy se jevíly jako demokratické. Interakce měla velmi dobrou úroveň, komunikace je hodnocena jako průměrná.

Celkově jsou úroveň vzdělávání v odborných předmětech a podmínky, v nichž je uskutečňováno, hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Kvalita vzdělávání je v předmětu výpočetní technika hodnocena jako velmi dobrá, v ostatních sledovaných předmětech a skupinách předmětů průměrná. Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání hodnoceny stupněm průměrný.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitel školy zpracoval „Koncepti rozvoje školy na roky 2001 – 2005“. Charakterizuje v ní současný stav školy, uvádí vliv vnějšího prostředí, stanovuje základní úkoly a kontrolu jejich plnění. Prioritami jsou zvýšení kapacity školy na 8 tříd, rozvoj stávajících specializací, zvýšení aktivity v mimoškolní činnosti a vyřešení majetkových a provozních problémů. Koncepte vychází z analýzy současného stavu a v činnostech ovlivnitelných školou je reálná. Konceptční záměry podléhající schválení zřizovatelem a dalšími partnery jsou předmětem složitých jednání. Na zpracovanou koncepci rozvoje školy navazuje Plán práce na školní rok 2001/2002, který vedle hlavních úkolů obsahuje i personální zajištění školy, úvazkovou síť, učební plán, termínový kalendář a úkoly pro jednotlivé oblasti školy. Vyučovaný obor je v souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení školy do sítě, výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů.

Plánování odpovídá rozsahem a účelností velikosti a podmínkám školy a je zabezpečeno příkladně.

Organizování

Organizační uspořádání školy je zakotveno ve standardní dokumentaci. Jejím základem je Organizační řád, aktualizovaný v souvislosti s přechodem zřizovacích kompetencí na Krajský úřad Středočeského kraje. V organizační struktuře jsou vymezeny kompetence pracovníků a stanoveny poradní orgány ředitele školy – předmětové komise. Dosud nevyjasněná je funkce pedagogické rady, neboť není uvedena jako poradní orgán a ze zápisů z pedagogických rad je zřejmé, že si přisvojuje rozhodovací kompetence, jež jí nepřísluší. Školní řád reaguje na aktuální problémy ve škole a vymezuje práva i povinnosti žáků. Zpracování rozvrhu hodin a přestávek není v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, neboť do dopoledního vyučování není zařazena dvacetiminutová přestávka. Tato skutečnost je ovlivněna omezenou dopravní obslužností sídla školy a respektováním rozvrhu hodin středního odborného učiliště, které sídlí ve stejné budově. Výroční zpráva školy za školní rok 2000/2001 obsahuje údaje předepsané právním předpisem. V rozhodnutí vydávaných ředitelem školy jsou drobné formální nedostatky, především v citaci právních norem. Vnitřní i vnější informační systém je funkční a odpovídá velikosti a podmínkám školy.

Organizování vnitřního života školy má nadprůměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Při řízení školy a jejích pracovníků vychází ředitel z ročního plánu práce, z plánu kontrolní a hospitační činnosti a hlavně z dobré znalosti svých zaměstnanců, neboť ve funkci pracuje od

roku 1993. Operativní řízení je funkční a účinné; vedení využívá běžné informační a komunikační nástroje (porady širšího vedení, pracovní porady učitelů, pedagogické rady, předmětové komise, osobní jednání aj.) zabezpečující každodenní chod školy. Ředitel upřednostňuje demokratický styl řízení a v průběhu inspekce prokázal dobré osobnostní předpoklady pro vedení spolupracovníků. Rezervy lze nalézt v menším propojení této oblasti řízení s kontrolní činností.

Ve škole jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Veškeré mimoškolní aktivity však jsou nepříznivě ovlivněny špatnou dopravní obslužností, neboť po patnácté hodině je spojení školy s regionem problematické. Žáci mají možnost pracovat v internetovém kroužku a studenti ubytovaní v domově mládeže mohou navštěvovat některý ze 13 zájmových útvarů tohoto zařízení.

Personální struktura ve výuce sledovaných předmětů je vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti vynikající. Školu však čeká v blízké budoucnosti generační obměna učitelského sboru, neboť je v něm velice silně zastoupena (50 %) věková skupina pedagogů s praxí nad 30 let. Pozitivním zjištěním je zájem vyučujících o další vzdělávání. V letošním školním roce ukončil ředitel studium školského managementu, výchovná poradkyně specializační kurz pro výchovné poradce středních škol, učitel odborných předmětů doplňkové pedagogické studium a další tři učitelé se do doby inspekce účastnili jednodenních a dvoudenních akcí pořádaných pražským a středočeským pedagogickým centrem. O všech těchto aktivitách je veden přehled.

Morální i hmotné stimulování pracovníků je systematické, škola má vytvořen svůj *Vnitřní platový řád*. Kritéria pro hodnocení jsou pracovníkům známa a v praxi uplatňována. Zpravidla dvakrát ročně určuje ředitel výši osobního příplatku. Diference mezi jednotlivými vyučujícími jsou poměrně vysoké, a proto motivující.

Systém vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je obecně zpracován v celoročním plánu školy. Kontrolní a hospitační činnost je plánovaná a zahrnuje oblasti kontroly učebních plánů, dozorů, povinné dokumentace školy, hospitace (*Plán kontrolní a hospitační činnosti*). Kompetence jsou delegovány na vedoucí pracovníky školy.

V oblasti výchovně vzdělávací činnosti je kontrola formou hospitační činnosti zaměřena na předem stanovená kritéria kvality výuky. Výsledky výuky jsou projednávány s učiteli, z hospitací jsou pořizovány zápisy. Rozbory sledovaných hodin jak u ředitele školy, tak u jeho zástupkyně, komplexně hodnotily cíl a obsah výuky, časové plánování učiva, směřovaly k individuálnímu hodnocení žáků ve třídě z hlediska jejich dispozic, daly prostor vyučujícím k sebereflexi a možné následné korekci jejich práce. Rozbory hodin prováděné vedením školy v přítomnosti ČŠI měly patřičnou odbornou úroveň. Četnost hospitační činnosti nízká, v průběhu školního roku nebyli někteří vyučující navštíveni. Výrazným nedostatkem je skutečnost, že výsledky kontrol nejsou předmětem jednání pedagogických rad a porad, předmětových komisí. Souhrnné analýzy kontrolní a hospitační činnosti a konkrétní opatření v didaktické oblasti nejsou k dispozici.

Kontrola školní dokumentace je v kompetenci zástupkyně ředitele školy. Je prováděna pravidelně, ale není důsledná, o čemž svědčí zjištěné administrativní nedostatky v třídní dokumentaci (třídní výkazy, protokoly o komisionálních zkouškách).

Ucelený systém evaluace ani dílčí evaluační nástroje pro posuzování kvality a účinnosti vzdělávání vedení školy nemá zpracované. Po přijetí vykonávají žáci vstupní testy z českého jazyka a matematiky. K sebehodnocení výsledků učení škola nepoužívá standardizované testy

či prověrky učiva.

Dílejší nedostatky byly zjištěny v kvalitě kontroly pedagogické dokumentace, v nízké frekvenci hospitační činnosti a v její účinnosti, v přijetí konkrétních opatření, včetně následné kontroly.

System kontrolních mechanismů je určen a vytvořen, ale v jeho rozsahu a účinnosti jsou rezervy. Oblast kontroly má průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry školy byly stanoveny, výuka je plánována a realizována podle schválených pedagogických dokumentů. Organizační struktura školy je funkční, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou nadprůměrné. Při hodnocení kontrolních mechanismů jsou negativa a pozitiva téměř v rovnováze. Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

V kontrolovaném období 2001 byly příjmy organizace tvořeny příspěvkem ze státního rozpočtu a ostatními zdroji, zejména příjmy z pronájmu. Příspěvek ze státního rozpočtu se na celkových neinvestičních nákladech organizace podílel 75,6 %. Škole byl poskytován prostřednictvím odboru školství Okresního úřadu Praha-východ. Po změně zřizovatele k 1. říjnu 2001 byl příspěvek poskytován prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje. Škola neprovozovala doplňkovou činnost. Pro stanovení a následnou kontrolu dodržování závazných ukazatelů rozpočtu škola průběžně vypracovávala finanční rozvahu.

V roce 2001 škola hospodařila se záporným hospodářským výsledkem. Byl způsoben zejména vysokými náklady na odpisy, které škola neměla v rozpočtu finančně kryty. Organizace provedla řádné vyúčtování příspěvku se státním rozpočtem. Příspěvek nebyl zcela vyčerpán v oblasti OPPP a odvodů. Nevyčerpaný příspěvek byl vrácen zpět do státního rozpočtu, část prostřednictvím Okresního úřadu Praha-východ a část prostřednictvím Krajského úřadu Středočeského kraje.

Účetnictví školy je zpracováno výpočetní technikou, pečlivě a s přehlednými výstupy. Údaje v závěrečných výkazech souhlasí s údaji v účetnictví. Namátkovou kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno, že v několika případech bylo předplatné tisku na rok 2002 zaúčtováno do nákladů roku 2001. Tím došlo k porušení právních předpisů v oblasti vedení účetnictví.

Ve sledovaném období nedošlo k překročení závazných ukazatelů rozpočtu NIV. Drobné nedostatky ve vedení účetnictví neměly vliv na efektivní čerpání státních prostředků.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Organizace použila finanční prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci (dále jen OPPP) v souladu s vnitřním platovým předpisem pro rok 2001, který obsahuje také kritéria pro vyplácení nenárokových složek platu. Namátkově kontrolované personální spisy zaměstnanců s osobními čísly 302, 314, 332, 334, 356 a 357 jsou pečlivě vedeny. Zaměstnanci jsou zařazeni do platových tříd a stupňů dle platného právního předpisu. Jejich platové výměry obsahují všechny složky platu. V souladu se zákonem jsou také vypláceny příplatky za vedení a

třídnicí. Pro usměrňování finančních prostředků vypracovala škola 19. 3. a 7. 6. 2001 finanční rozvahy. Její žádosti o převod prostředků z OPPP na platy bylo vyhověno Krajským úřadem v rozpisu rozpočtu k 31. 12. 2001. Z předložené mzdové rekapitulace a hlavní účetní knihy bylo zjištěno, že závazný ukazatel mzdové regulace limit prostředků na platy byl dodržen, limit prostředků na OPPP nebyl vyplacen v plné výši. Škola provedla finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem v souladu s platnou vyhláškou a odvedla nevyčerpané prostředky na OPPP a zákonné odvody. Organizace použila v roce 2001 pouze mzdové prostředky ze státního rozpočtu. Fond odměn ani jiné mimorozpočtové zdroje nebyly do odměňování zapojeny. Finanční prostředky určené na OPPP byly čerpány dle řádně uzavřených dohod o pracovní činnosti externích pedagogických pracovníků nebo dohod o provedení práce. Ve sledovaném období došlo ve třech případech k překročení limitu 150 přesčasových hodin za rok. V souladu se zákoníkem práce měla škola od těchto zaměstnanců písemný souhlas k výkonu přesčasové práce.

Čtvrtletní výkaz o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P1-04 za období 1. - 4. čtvrtletí 2001 byl vyplněn v návaznosti na účetnictví.

Škola má vypracované zásady čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen FKSP) pro rok 2001 v souladu s právní normou. Finanční prostředky fondu jsou uloženy na samostatném bankovním účtu. Kontrolován byl rozpočet FKSP a doklady o skutečném čerpání v roce 2001. Škola použila prostředky fondu hlavně k úhradě příspěvků na dovolenou, stravování a odměny pro zaměstnance při životním jubileu. Organizace má k účtu 912 (FKSP) pro přehlednost čerpání a tvorby vytvořenou podrobnou analytiku. Výše 2 % odvodů do FKSP z hrubých mezd zaměstnanců byla překročena o 320,- Kč, tím došlo k porušení platné vyhlášky.

Ve sledovaném roce organizace odměňovala zaměstnance podle platných právních předpisů, mzdové prostředky byly čerpány rovnoměrně a efektivně.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Rozpočet ONIV v roce 2001 byl škole stanoven v rozdělení na přímé ONIV a nepřímé (provozní) ONIV. V rámci přímých ONIV byly škole přiděleny prostředky na stravování a ubytování studentů v domově mládeže a na DVPP. Vzhledem k pozdnímu přidělení finančních prostředků určených na DVPP byly tyto použity především na nákup odborné literatury, a to ve výši 83,50 Kč na žáka. Učební pomůcky, knihy a časopisy byly nakoupeny ve výši 199 Kč na žáka a na celkových ONIV se podílely 0,64 %. Z provozních nákladů měly největší podíl na ONIV náklady na opravy a udržování (25,5 % ONIV) a spotřeba energie (23,5 % ONIV).

Ve sledovaném období nebylo zjištěno neefektivní čerpání prostředků přidělených na ONIV.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001 obsahovala všechny náležitosti požadované vyhláškou. Součástí výroční zprávy není zpráva o použití prostředků určených na DVPP, čímž škola nedodržela metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 byla vypracována v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou čerpání prostředků přidělených ze státního rozpočtu na NIV v roce 2001 nebylo zjištěno neefektivní využívání těchto prostředků vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 13 971/02-21 ze dne 28. 2. 2002
- Organizační řád školy ze dne 3. 1. 2002
- Školní řád ze dne 1. 9. 2001
- Koncepce rozvoje školy na roky 2001 – 2005 ze dne 18. června 2001
- Zápisy z pedagogických rad dne 31. 8. 2001, 20. 11. 2001 a 22. 1. 2002
- Výroční zpráva školy za školní rok 2000/2001 ze dne 9. listopadu 2001
- Rozhodnutí ředitele školy čj. 1/48/173/01
- Plán práce na školní rok 2001/2002 ze dne 3. 10. 2001
- Inspekční zpráva čj. 0-03-05/9697-023 Ma
- Rozvrh hodin na školní rok 2001/2002
- Učební dokumenty studijního oboru 23-41-M/001 Strojírenství, čj. 37747/97-23 ze dne 29. 12. 1997
- Schválený rozpočet na rok 2001 ze dne 2. 3. 2001
- Úprava rozpočtu na rok 2001 k 15. 5. 2001
- Úprava rozpočtu na rok 2001 k 15. 7. 2001
- Rozpis rozpočtu na rok 2001 dle závazných ukazatelů k 31. 12. 2001
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001
- Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavený k 31. 12. 2001
- Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2001
- Příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2001
- Výkaz výnosů a nákladů - součtová sestava, sestavený k 31. 12. 2001
- Kontrolní sestava k resortnímu výkazu MŠMT výnosy a náklady k 31. 12. 2001
- Účetní doklady za období 10 - 12/2001
- Bankovní výpisy za období 10 - 12/2001
- Hlavní účetní kniha za rok 2001
- Pokladní kniha za rok 2001
- Sestava náklady a výnosy - období 13/01
- Účtový rozvrh platný v roce 2001
- Finanční rozvahy na rok 2001 ze dne 19. 3. 2001 a 7. 6. 2001
- Vnitřní platový předpis ze dne 3. 1. 2001

- Mzdová rekapitulace od 01/2001 do 12/2001
- Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 ze dne 11. 1. 2002 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství
- Personální spisy zaměstnanců s osobními čísly: 302, 314, 332, 334, 356, 357
- Dohody o pracovní činnosti externích zaměstnanců s osobními čísly: 307, 348, 364, 365,
- Dohody o provedení práce č. 1/01, 2/01, 3/01
- Přehled přesčasových hodin za rok 2001
- Vnitřní rozpis počtu zaměstnanců a prostředků na platy za organizace v regionálním školství na rok 2001 ze dne 8. 2. 2001
- Vnitřní rozpis OPPP na rok 2001 za organizace v regionálním školství ze dne 8. 2. 2001
- Rozpočet a zásady čerpání FKSP pro rok 2001
- Bankovní výpisy účtu FKSP, účetní doklady dokládající čerpání fondu za rok 2001

ZÁVĚR

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Kvalita vzdělávání byla celkově hodnocena jako průměrná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání měly celkově velmi dobrou úroveň. Příkladně bylo hodnoceno komplexně promyšlené plánování.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v kontrolovaném období roku 2001 škola vynaložila efektivně vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Vývoj školy uplynulý od poslední inspekční návštěvy

Předchozí inspekční zpráva čj. 0-03-05/9697-023Ma byla zaměřena na organizaci a průběh maturitních zkoušek, povinnou dokumentaci školy a dodržování učebního plánu. Průběh, výsledky vzdělávání, jeho podmínky ani efektivnost využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu samostatně hodnoceny nebyly.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v.r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Kába	P. Kába v.r.
	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková v.r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Dana Drlíková Ing. Jan Kavan Alena Paulová	

V Mladé Boleslavi dne 9. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 5. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Ing. Miloslav Franěk

M. Franěk v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, nám. Míru 14, 293 01 Mladá Boleslav, do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Středočeského kraje, Praha 5, Zborovská 11	9. 7. 2002	034 120/02-5075

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.